

Erhvervsministeriet

Att:

Nicoline Stenkjær Laursen (NSA@em.dk)

30. november 2021

Bemærkninger vedr. “A Competition policy fit for new challenges” COM(2021) 713 final

Generelle bemærkninger

Kommissionen og medlemsstaterne (herunder Danmark) har gjort et stort stykke arbejde for at sikre en passende håndtering af pandemien ift. mulighederne for statsstøtte i denne konkrete krisesituation. Oprettelsen, forlængelserne og revisionerne af ”State Aid Temporary Framework” fra Kommissionens side har muliggjort denne afgørende kompensation til virksomhederne. Selvom denne særlige adgang til støtte naturligvis må og skal udfases koordineret på tværs af EU over tid, så er det korrekt og nyttigt at udfasningen udsættes til pandemien reelt er ovre. Med den nuværende situation for smittede i Danmark og andre steder i Europa så støtter Dansk Erhverv at ”Temporary Framework” forlænges indtil 30. juni 2022 – således at ingen virksomheder oplever at blive nægtet kompensation i situationer, hvor der reelt stadig er behov for den.

Hos Dansk Erhverv er vi af den holdning, at europæiske virksomheder bliver konkurrencedygtige ved at sikre et velfungerende indre marked og ved at bruge de almindelige handelsdefensive instrumenter, FDI-screening og det nye forslag om forvridende statsstøtte fra tredjelande, til at beskytte os mod dumping og anden konkurrenceforvridning udefra. Hvis europæiske virksomheder skal blive succesfulde, og også gerne store, så skal der være et stort barrierefrit hjemmemarked med fri konkurrence og mulighed for at ”scale up” – vi skal ikke efterligne visse tredjelande og forsøge at statsstøtte os til succes eller tillade enorme industrimonopoler – bedre rammevilkår og konkurrence er nøglen.

Hos Dansk Erhverv er vi bekymrede for, at statsstøtte og ændringer af konkurrencereglerne vil ende i protektionisme og et uhensigtsmæssigt statsstøtteræs både internt i EU og ift. tredjelande – samtidigt med, at større industrivirksomheder reelt vil blive beskyttet mod konkurrence på det europæiske marked. Det vil ikke være i Danmarks interesse, da det vil ramme både forbrugerne og virksomheder uhensigtsmæssigt, i øvrigt vil det sandsynligvis ende i et ringere incitament til at innovere.

Specifikke bemærkninger

Side 1-3, introduktionen:

Dansk Erhverv støtter generelt op og Kommissionens beskrivelse af åben og sund konkurrence som en afgørende faktor for succesfulde virksomheder og en velfungerende europæisk økonomi.

Side 4, 1. og 2. afsnit:

Dansk Erhverv støtter som nævnt overfor State Aid Temporary Framework, men det er værd at notere at de mere end 3 billioner EUR der er delt ud som følge af dette er meget skævt fordelt mellem medlemslandene. Det er ikke sådan at der er sket en jævn og ligelig fordeling af de mange statsstøttemidler, men derimod snarere sådan at langt størstedelen af de 3 billioner er faldet i nogle relativt få større lande – dette er tilfældet uanset om man ser på de absolutte beløb eller på støttemidler pr. capita. Kommissionen forholder ikke til de skævvridende effekter dette kan have for det indre marked eller den europæiske økonomi som sådan. Dansk Erhverv er dog positive overfor at der ex post bliver analyseret på dette spørgsmål, som for øvrigt også gælder for de betragtelige offentlige midler der bruges i Genopretningsfonden og de midler der deles ud via IPCEI-projekterne.

Side 4, 3. og 4. afsnit, side 5, 1. afsnit:

Det er positivt, at Kommissionen vil forlænge Temporary Framework til 30. juni 2022 – det er der behov for – særligt med den situation som Danmark, Europa og verden står i. Dansk Erhverv støtter også Kommissions fokus på at sikre en udfasning og særligt at man tilstræber en koordineret udfasning – så man undgår en skævvridning af det indre marked. Det er dog vigtigt, at de nævnte undtagelser der skal tage hensyn til genopretningens hastighed og specifikke sektorer, ikke resulterer i skævvridning af det indre marked.

Side 5, 3. og 4. afsnit:

Dansk Erhverv er kritisk overfor brugen af statsstøtte som det foreslås i afsnittet om ”investment support towards a sustainable recovery”. På den positive side er perioden begrænset til 31. december 2022 og Kommissionen lover at sætte ”safeguards” (beskyttelser) i stand – herunder at projekter skal tilgodese flere virksomheder og sikre en vis medfinansiering fra de deltagende virksomheder. På den problematiske side er der ingen omtale af markedsfejl som afgørende for at midler kan benyttes, men alene at en medlemsstat kan støtte ”enhver” (any) tildeling af midler som den vurderer, er vigtig. Det er simpelthen ikke afgrænset i tilstrækkelig grad, men åbner for en meget bred anvendelse af statsstøtte der kan skabe en konkurrencemæssig skævhed og et statsstøtteræs mellem medlemsstater og i forhold til tredjelande.

Listen med eksempler indeholder en række ting, hvor der i nogle tilfælde kunne være markedsfejl og i andre tilfælde sikkert ikke ville være det. Infrastruktur og uddannelse kan falde i den første kategori, men gør det ikke nødvendigvis. Det er til gengæld meget uklart hvordan investeringer i at udvikle produktionslinjer og indkøbe nyt maskineri er belagt med markedsfejl, der retfærdiggør statsstøtte i bred forstand og som ikke vil skabe en skævvridning af konkurrencen i forhold til virksomheder, der allerede har investeret i dette, eller som ikke har mulighed for at få statsstøtte. Hvis man hertil føjer en meget forskellig tilgang til statsstøtte og en meget forskellig økonomisk kapacitet mellem medlemsstaterne for at statsstøtte, så er der grund til at forvente at et sådan

tiltag vil medføre både konkret skævvridning mellem virksomheder og i bredere forstand mellem medlemsstaterne i det indre marked.

Side 5, næstsidsste afsnit:

Dansk Erhverv er mindre kritisk overfor afsnittet om ”Solvency Support”. Selvom dette muligvis ville kunne skabe en vis skævvridning, så er der tale om SMV’er (Start-Ups og small midcaps) og garantistillelse for likviditet, som vi vurderer, vil have en mindre skævvridende karakter end direkte støtte til virksomheder i alle størrelser og uden videre henvisning til markedsfejl (se afsnittet overfor).

Side 6, 2. afsnit:

Dansk Erhverv er enige med Kommission i, at offentlige midler ikke skal drukne private investeringer og starte et statsstøtteræs der underminerer det indre marked.

Side 6, 3. afsnit:

Kommissionen fremhæver at netop den sagsspecifikke behandling af konkurrencesager er en væsentlig styrke der muliggør en passende, relevant, proportional og forretningsspecifik vurdering af situationen. Det er Dansk Erhverv enige i. Det fremgår dog senere at dette ikke gælder for de digitale markeder (side 14, nederst-15, øverst) hvor man ved hjælp af Digital Markets Act vil indføre ex ante krav – altså forud fastsatte generelle krav som netop ikke er genstand for en selvstændig og specifik vurdering. Der er specielle forhold i netop den digitale sektor, men Dansk Erhverv havde hellere set konkrete vurderinger på dette område også. Se i øvrigt tidligere høringsvar for Digital Markets Act [her](#).

Side 7, 1. afsnit:

Dansk Erhverv er bekymrede over at grønne, digitale og protektionistiske hensyn i Kommissionens optik bør kunne indgå i vurderingen af om der er sket en konkurrenceretlig overtrædelse. Hvorvidt noget er konkurrenceforvridende eller ej beror ikke på om forretningsmodellen er grøn, digital eller på anden måde ønskværdig. Når man skal fremme disse dagsordener skal det ske på anden vis.

Side 7, 2. afsnit:

Dansk Erhverv støtter en opdatering af Markedsdefinitionen og henviser i øvrigt til tidligere høringsvar af 24. september 2020.

Side 7, 4. afsnit:

Dansk Erhverv støtter ikke en udvidelse af adgangen til at iværksætte IPCEI-projekter. Det eksisterende regelsæt er allerede dybt problematisk – da der erfaringsmæssigt mangler konkrete henvisninger til markedsfejl, og da processen er lukket og meget vanskeligt gennemskuelig. De kommende retningslinjer bør derfor fokusere på at klart afgrænse at IPCEI-projekter kun kan iværksættes ved klare og påviste markedsfejl, samt at sikre en langt mere åben og inddragende proces end det er tilfældet i dag.

Side 8, afsnit 3.:

Dansk Erhverv anerkender, at der skal udvises særlig omhu for at sikre, at den grønne omstilling understøttes af reguleringsforanstaltninger, men er dog bekymrede over den tilsyneladende opfattelse af, at EU's grønne pagt (Green Deal) og den grønne omstilling nødvendiggør specifikke ændringer af eksisterende konkurrenceregler. Se i øvrigt tidligere høringssvar til Kommissionen af 12. november 2020.

Side 8, sidste afsnit:

Dansk Erhverv lægger vægt på at enhver tildeling af statsstøtte refererer til en klar og påviselig markedsfejl – dette gælder også grønne investeringer og eventuelle andre ønskværdige formål der skal fremmes. I det omfang der med konkurrence henvises til krav om åbne offentlige udbud (som der refereres til side 9, første afsnit) så støtter Dansk Erhverv dette, og er helt enige i, at dette er stærkt hensigtsmæssigt – både i forhold til den frie konkurrence og økonomien som sådan.

Side 9, afsnit 3. og 4.:

Dansk Erhverv er positive for, at statsstøttereglerne udvides, således at der hverken direkte eller indirekte gives støtte til fossile brændsler, inkl. gas. Dansk Erhverv er derfor også meget positivt indstillet over for formuleringen "[...] The CEEAG would support the phasing out of **all** fossile fuels, **including for infrastructure projects**, by clarifying that State support for projects involving such fuels, in particular the most polluting ones, such as oil, coal and lignite, is unlikely to be found compatible with State aid rules.", men forslår at den præciseres med de i teksten understregede ord, så det sikres at også infrastrukturprojekterne under PCI omfattes. Se iøvrigt tidligere høringssvar her: [revision-af-statsstøtteretningslinjerne-for-miljobeskyttelse-og-energi.pdf \(danskerhverv.dk\)](#)

Side 9, afsnit 5.:

Dansk Erhverv støtter incitamenter der via rammevilkår kan gøre det mere attraktivt for forbrugerne at vælge grønne produkter – i det omfang disse byrdemæssigt er proportionale og reelt gør en positiv forskel for forbrugernes valg.

Side 10, afsnit 1.:

Dansk Erhverv støtter op om at der fokuseres på at støtte sektorens bæredygtige genopretning fra COVID-19-pandemien og styrke dens evne til at omstille sig til klimaneutralitet inden 2050.

Side 11, afsnit 2., 3. og 4.:

Dansk Erhverv synes det er bekymrende at man vil inddrage grønne hensyn i forbindelse med overtrædelsen af artikel 101 (1) TFEU. Det er åbenlyst at konkurrencebegrænsende aftaler kan have en så positiv effekt for forbrugerne at de alligevel bør tillades – efter en konkret vurdering. Det er dog ikke åbenlyst at der bør laves en generel undtagelse for konkurrencebegrænsende aftaler alene fordi det produkt eller den ydelse der leveres, har et grønt sigte. Det er og bør fortsat være muligt at gribe ind overfor konkurrencebegrænsende aftaler – uanset hvilken type produkt eller ydelse der er tale om.

Side 12, afsnit 4. og side 13, afsnit 1. og 2.:

Dansk Erhverv mener, det fortsat er vigtigt, at statsstøtte til udrulning af bredbånd kun gives målrettet og specifikt til de områder, der mangler adgang til højhastighedsbredbånd, og hvor private

selskaber ikke har planer om at investere i udrulning heraf. Desuden støtter Dansk Erhverv, at der i forbindelse med revision af 'Guidelines' skabes rammer for en mere teknologineutral tilgang til investeringer, så også mobilinfrastruktur kan komme i betragtning under en sådan støtteordning.

Side 13-14:

Danske Erhverv støtter en grundig og effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne – det gælder både digitale virksomheder og alle andre virksomheder. For konkrete kommentarer til Digital Markets Act se tidligere høringssvar fra Dansk Erhverv [her](#).

Side 16, afsnit 5. og side 17, afsnit 6.:

Danske Erhverv støtter at fusionskontrol bruges til at sikre en fri og åben konkurrence. Det bør derimod ikke overvejes at lempe på fusionsreglerne for at opnå resiliens, strategisk uafhængighed eller andre mere løselige vendinger, sådan som nogle medlemsstater har ønsket. Det bekræftes i meddelelsen af Kommission at man står vagt om fusionsreglerne og netop på den baggrund vil opnå mere diversificerede forsyningskæder. Dansk Erhverv er enig i denne tilgang.

Side 17, afsnit 3.:

Dansk Erhverv finder det meget vigtigt, at VBER og HBER guidelines indeholder praktiske eksempler som virksomhederne kan støtte sig til, når de skal vurdere konkurrencelovgivningen, eftersom det er et område uden bindende forhåndsbesked på EU-plan og med store bøder til følge, hvis man fejlvurderer situationen.

Det er afgørende at Kommissionen fokuserer på ikke at underminere den effektive konkurrence ved at tillade virksomheder at lave konkurrencebegrænsende aftaler – uanset om de måtte indgå i en såkaldt "industrialliance".

Side 17, sidste afsnit og 18, første afsnit:

I det omfang der er behov for særlige indsatser ift. forberedelse på og håndtering af kommende sundhedskriser (Health Emergency Preparedness and Response) så er det afgørende at statsstøtte midler som udgangspunkt kun tildeles virksomheder på baggrund af åbne fælleseuropæiske udbud.

Side 18, sidste afsnit:

Dansk Erhverv er enig med Kommissionen i at det indre marked åbenhed for handel og investeringer er en kilde til vækst og modstandsdygtighed og at EU er afhængige af velfungerende multilaterale og bilaterale handelsaftaler. Dansk Erhverv støtter Kommissionens forsøg på at adressere forvriddende statsstøtte fra tredjelande (Distortive effects of foreign subsidies in the internal market).

Med venlig hilsen og vi står til rådighed, hvis der skulle være opklarende spørgsmål.

Lasse Hamilton Heidemann.
EU- og International Chef,
Dansk Erhverv.